

2026-04-07

Diarienummer:
KN2025/02028

Mottagare:
Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar om Energimyndighetens rapport "Förutsättningar för ett tidigare avslut av elcertifikatsystemet"

Svensk Vindkraftförening tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget om ett tidigare avslut av elcertifikatsystemet.

Svensk Vindkraftförening är en ideell bransch- och vindägarorganisation som sedan 1986 verkar för vindkraftens långsiktiga utveckling i Sverige. Föreningen samlar aktörer från hela värdekedjan, däribland vindkraftsägare, projektutvecklare, markägare, leverantörer och investerare, samt privatpersoner med lång erfarenhet av vindkraft.

En betydande del av föreningens medlemmar utgörs av de pionjärer och aktörer som byggde och investerade i vindkraft under elcertifikatsystemets uppbyggnadsfas. Medlemmarna har därmed gjort långsiktiga investeringar med utgångspunkt i de regelverk och förutsättningar som gällde vid införandet och utvecklingen av systemet.

Elcertifikatsystemet har varit ett av Sveriges mest framgångsrika klimatpolitiska styrmedel. Det har i hög grad levererat det som systemet ursprungligen avsåg:

- snabb, kostnadseffektiv och teknikneutral utbyggnad av förnybar elproduktion
- kraftigt ökade volymer vindkraft, vilket pressat elpriserna för hushåll och industri
- ett investeringsklimat som gjort Sverige attraktivt för internationellt kapital

Trots detta befinner sig branschen i dag i ett exceptionellt utsatt läge. Elektrifieringen har försenats, elpriserna har fallit långt under investeringskalkylerna och flera internationella investerare har reducerat sina positioner eller lämnat marknaden helt. Mot denna bakgrund är det av central betydelse att ett eventuellt tidigare avslut av elcertifikatsystemet förenas med en kompensationsmodell som uppfattas som rimlig, förutsebar och investeringsmässigt motiverad.

Svensk Vindkraftförening kan inte tillstyrka ett förtida avslut om detta genomförs utan att sådana förutsättningar säkerställs.

Om systemet avvecklas måste kompensationen utformas så att den motsvarar historiskt rimliga och investeringsmässigt motiverade intäktsnivåer. Nuvarande presenterade modeller i utredningen gör det inte.

Ett tidigare avslut kräver hänsyn till långsiktiga investeringsförutsättningar

Svensk Vindkraftförening konstaterar att elcertifikatsystemets ekonomiska bidrag i dag är mycket begränsat till följd av ett långvarigt överskott och låga priser. Samtidigt är det viktigt att understryka att systemet har haft en central betydelse för de långsiktiga investeringsförutsättningarna som gällt för de anläggningar som omfattas. Investeringar i förnybar elproduktion har genomförts med utgångspunkt i att stödets villkor gäller under hela den fastställda tilldelningsperioden.

2026-04-07

Diarienummer:
KN2025/02028

Mottagare:
Klimat- och näringslivsdepartementet

Ett förtida avslut av elcertifikatsystemet berör inte enbart administrativa frågor eller begränsade kostnadseffekter, utan rör grundläggande principer om förutsebarhet, rättssäkerhet och förtroende för energipolitiska styrmedel i linje med EU-rätten. Utformningen får därmed betydelse långt utöver den direkta kostnaden och kan påverka investerarens bedömning av politisk och regulatorisk risk i Sverige, särskilt i dagens pressade marknadsläge som präglas av låga elpriser, fördröjd efterfrågeutveckling och ökad osäkerhet kring framtida intäkter.

Statens ansvar och utformningen av kompensation

Vid bedömning av ett tidigare avslut av elcertifikatsystemet måste det understrykas att systemets strukturella problem varit välkända under lång tid, men ändå har konkreta åtgärder och en tydlig väg framåt saknats. Detta har inneburit att marknadsaktörer fått verka i ett system där bristerna varit uppenbara, men där de nödvändiga besluten inte tagits för att hantera dem. Under tiden har elcertifikatpriserna rasat och överskottet byggts upp, vilket urholkat intäkterna för producenterna. Eftersom inga stabiliserande insatser gjorts har risken i praktiken flyttats från staten till producenterna, trots att systemet är ett politiskt styrmedel.

Om kompensationen nu utformas utifrån de senaste årens extremt låga priser – som är en direkt konsekvens av uteblivna åtgärder – riskerar det att ytterligare försvaga producenterna. De drabbas både av bristande stöd under systemets sista år och en låg kompensation baserad på dessa år. Det leder till ersättning som inte motsvarar investerarnas förväntningar med tanke på investeringarnas långsiktighet.

Förnybarhetsdirektivet tydliggör att medlemsstater, vid förändringar av stödsystem, ska beakta investerarens berättigade förväntningar och säkerställa att ändringar sker på ett proportionerligt och rättssäkert sätt. Mot denna bakgrund anser Svensk Vindkraftförening att en kompensationsmodell som baseras uteslutande på de senaste årens exceptionellt låga prisnivåer riskerar att inte fullt ut uppfylla dessa krav.

Om ett tidigare avslut genomförs bör kompensationen utformas enligt tydliga och rättssäkra principer, omfatta samtliga godkända anläggningar, beakta återstående tilldelningstid och baseras på prisnivåer som speglar systemets långsiktiga funktion. Detta är nödvändigt för att säkerställa förenlighet med EU-rätten och långsiktigt upprätthålla förtroendet för energipolitiska styrmedel och investeringsklimatet i Sverige.

Med vänlig hälsning

Per Olofsson
Ordförande

Svensk Vindkraft
Kanalgatan 59
931 32 Skellefteå
info@svenskvindkraft.com